

ЕТИЧКИ КОДЕКС
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА
„ПАРКИНГ СЕРВИС“ НОВИ САД

Етички Кодекс ЈКП „Паркинг сервис“ Нови Сад, октобар, 2023. године

На основу члана 48. и 87. Статута Јавног комуналног предузећа „Паркинг сервис“ Нови Сад, Надзорни одбор Јавног комуналног предузећа „Паркинг сервис“ Нови Сад, на 40. седници, одржаној 27.10.2023. године, доноси

ЕТИЧКИ КОДЕКС

ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ПАРКИНГ СЕРВИС“ НОВИ САД

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Област примене

Члан 1.

Етичким кодексом Јавног комуналног предузећа „Паркинг сервис“ Нови Сад (у даљем тексту: Кодекс) утврђују се принципи и правила пословне етике који обавезују запослене, чланове органа и лица ангажована по уговорном основу у Јавном комуналном предузећу „Паркинг сервис“ Нови Сад (у даљем тексту: Предузеће).

Принципи и правила пословне етике

Члан 2.

Поштовање принципа и правила пословне етике подразумева, али се њима не ограничава, следећа начела:

1. професионално обављање пословне делатности;
2. савесно и потпуно преузимање и извршавање обавеза и одговорности;
3. обављање делатности на начин којим се не угрожава професионални углед;
4. коришћење допуштених средстава за постизање пословних циљева;
5. поштовање прописа о неспојивим пословима;
6. чување пословне тајне;
7. избегавање сукоба између личних и интереса Предузећа;
8. обављање пословних активности на начин којим се не наноси штета оснивачу;
9. обављање пословних активности које повећавају вредност капитала Предузећа;
10. уздржавање од коришћења политичког утицаја или притиска ради остваривања пословних циљева;

11. остваривање пословне сарадње са другим субјектима *бона фиде*;
12. решавање спорова са пословним партнерима путем преговора или посредовања, уз настојање да се наставе пословни односи;
13. поштовање права интелектуалне својине;
14. обављање пословне активности у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду запослених, заштита запослених од злостављања на раду, као и заштити и унапређењу животне средине;
15. уважавање стандарда пословне етике и допринос даљој афирмацији морала у пословним односима.

Сврха Кодекса

Члан 3.

Циљ Кодекса је:

1. да допринесе обављању пословних активности Предузећа у духу пословног морала, добрих пословних обичаја и начела савесности и поштења,
2. да омогући транспарентност пословања Предузећа.

Лица на која се Кодекс односи

Члан 4.

Принципи и правила пословне етике обавезују све запослене у Предузећу, директора, председника и чланове надзорног одбора, ревизора као и сва лица која су за обављање неке делатности у име Предузећа ангажована на основу уговора.

Однос према законима и другим прописима

Члан 5.

Кодекс не утиче на примену закона и других прописа којима су регулисани статус и права и обавезе Предузећа и представља основ пословне политике Предузећа.

Одговорност лица из члана 4. за непоштовање Кодекса постоји независно од одговорности предвиђене законима који се на њих примењују и биће санкционисана.

Примена Кодекса

Члан 6.

Повредом правила пословне етике сматраће се свако поступање супротно поштовању начела из члана 2. овог кодекса, поступање које је у супротности са правилима овог кодекса, као и свако друго поступање које се, према општем уверењу које влада у друштву, сматра повредом пословне етике.

Поступак за заштиту пословне етике

Члан 7.

Заштиту пословне етике може захтевати, односно поступак за заштиту пословне етике може покренути лице које има на Кодексу заснован интерес, сваки запослени, субјект који учествује у промету, као и сваки корисник услуга.

Пријава повреде пословне етике се подноси Етичком одбору Предузећа на etika@parkingns.rs.

Значење појединих термина

Члан 8.

Термини који се користе у овом Кодексу имају следеће значење:

1. *Морал* означава скуп норми (правила) које регулишу понашање људи усмеравањем на остварење неког добра, а које се спонтано стварају и аутономно прихватају у друштвеној заједници.
2. *Пословна етика* означава оне моралне норме (правила) која важе у пословним односима; обухвата принципе и стандарде, спонтано настале или постављене, засноване на моралној врлини и професионалном добру, којима се уређује понашање лица из члана 4. овог кодекса.
3. *Делатност* Предузећа подразумева обављање комуналне и других делатности дозвољених актом о оснивању и Стаутом Предузећа.
4. *Оснивач* Град Нови Сад
5. *Конкурент* је физичко или правно лице које обавља исту или сличну делатност на тржишту са циљем стицања добити.
6. *Корисник услуга* је лице које као крајњи корисник користи услугу Предузећа;
7. *Акти предузећа* правилници, одлуке, процедуре.

ОСНОВНА НАЧЕЛА

Начело личне одговорности

Члан 9.

Лица из члана 4. овог кодекса су дужна да поступају у складу са одредбама Кодекса и одговарају за његову повреду, као и за прикривање неетичког понашања других.

Начело законитости пословања

Члан 10

Етичко понашање у пословним активностима заснива се на поштовању закона и других прописа, интерних аката Предузећа, усвојених процедура, уговора и обичаја.

Није дозвољено подстрекавање на непоштовање закона, других прописа, интерних аката Предузећа, усвојених процедура, уговора и обичаја и прикривање повреда истих.

Начело савесности и поштења

Члан 11.

У заснивању пословних односа и остваривању права и обавеза Предузеће је дужно да се придржава начела савесности и поштења.

Забрана злоупотребе права

Члан 12.

Забрањено је вршење права из пословних односа противно циљу због кога је оно законом и другим прописима установљено или признато.

Поштовање пословних партнера

Члан 13.

Предузеће је дужно да у пословним односима искаже поштовање и уважавање.

Вођење преговора

Члан 14.

Пословна етика налаже да Предузеће упућује понуде и приступа вођењу преговора само ако има намеру да закључи уговор.

Сматра се да није постојала намера за закључење уговора ако је Предузеће одустало од закључења уговора без оправданог разлога.

Забрана закључивања фиктивних и симулованих уговора

Члан 15.

Уговорни односи морају одражавати стварни предмет пословног односа.

Фиктивни и симуловани уговори нису дозвољени.

Дужност испуњења обавеза

Члан 16.

Предузеће је дужно да у извршавању обавеза из своје делатности поступа са повећаном пажњом према правилима струке и обичајима - пажња доброг стручњака.

УНУТРАШЊИ ОДНОСИ У ПРЕДУЗЕЋУ

ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Забрана дискриминације

Члан 17.

Односи међу запосленима заснивају се на поштовању људског достојанства и уважавању људских права.

Приликом заснивања или у току трајања радног односа, лица на која се односе одредбе Кодекса уживају једнака права и не могу бити ограничени у остваривању својих права без обзира на пол, расу, боју коже, језик, вероисповест, национално или социјално порекло, чланство у политичким и синдикалним организацијама, имовно стање, рођење или други статус.

Начин заснивања радног ангажовања, као и права и обавезе запослених регулишу се посебним актом Предузећа и колективним уговорима.

Забрана злостављања на раду

Члан 18.

Забрањено је вршење злостављања и сексуалног узнемиравања на раду.

Злостављање је свако активно или пасивно понашање према запосленом или групи запослених у Предузећу које се понавља, а које за циљ има или представља повреду достојанства, угледа, личног и професионалног интегритета, здравља, положаја запосленог и које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење, погоршава услове рада или доводи до тога да се запослени изолује или наведе да на сопствену иницијативу раскине радни однос или откаже уговор о раду или други уговор.

Сексуално узнемиравање је свако вербално, невербално или физичко понашање које за циљ има или представља повреду достојанства лица у сфери полног живота, а које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење.

Члан 19.

У циљу превенције и заштите од злостављања на раду у Предузећу се:

— именује лице за поступање по захтевима у вези злостављања на раду;

- пре ступања на рад запослени писаним путем обавештава о забрани злостављања и правима, обавезама и одговорностима запосленог и Предузећа у вези са забраном злостављања;
- запослени информишу и оспособљавају из област заштите од злостављања на раду.

Члан 20.

Поступак за заштиту од злостављања на раду се спроводи на начин предвиђен важећим прописима.

Право на здрав радни простор

Члан 21.

Запослени имају право на чист и здрав радни простор и заштиту на раду.

Запослени се не могу излагати здравственим и другим ризицима уколико им се не пруже одговарајуће информације, обука и осигурање од последица таквих ризика.

Заштита на раду се спроводи у складу са одговарајућим прописима и посебним актима Предузећа.

Забрана употребе наркотика и алкохола

Члан 22.

Забрањено је узимање наркотика и алкохола за време обављања послова и радних задатака.

Поступање у циљу поштовања забране из става 1. овог члана се регулише посебним актом.

Право на стручно усавршавање

Члан 23.

Предузеће запошљава лица са одговарајућом стручном квалификацијом.

Предузеће улаже у стручно усавршавање запослених и ствара подстицајне услове за креативан рад, у складу са својим могућностима.

Право на зараду и ограничено радно време

Члан 24.

Запослени за свој рад има право на зараду чија се висина утврђује у складу са прописима, а према радном учинку, квалификацијама, искуству, условима и времену рада.

Радно време се усклађује са законским одредбама, а сва одступања се дефинишу уговором о раду.

Зараде и накнаде за рад се исплаћују на време и у складу са законом, колективним уговором, и уговором о раду.

Поштовање политичких права запослених

Члан 25.

Запослени и чланови органа управљања Предузећа имају право да активно учествују у политичком животу, ван радног времена и радног места.

Предузеће не сме дозволити да се претњом примене санкција, притиском или обећањем награде утиче на запослене, чланове органа управљања или чланове њихових породица, да се учлане у политичке партије, да дају подршку неком политичком кандидату, да финансијски или на који други начин учествују у кампањи политичке странке, покрета или групе.

Остваривање права на рад и других права по основу рада не сме се условљавати политичким ангажманом.

Забрана коришћења службеног положаја у политичке сврхе

Члан 26.

Забрањено је користити службени положај у Предузећу или имовину Предузећа ради пружања политичке подршке неком кандидату, политичкој странци, покрету или групи.

Није дозвољено запосленом и члану органа управљања Предузећа да истичу свој статус у Предузећу када иступају у име политичке странке, покрета или групе.

Синдикално организовање и деловање

Члан 27.

Одредбе Кодекса о политичком деловању не односе се на синдикално организовање и деловање.

Одсуство због политичких обавеза

Члан 28.

Запослени или члан органа управљања Предузећа који обавља политичку функцију или активности које захтевају одсуство са посла има право на одсуство без накнаде.

Ако активности из става 1. овог члана утичу на квалитет обављање посла од поменутих лица се може уз образложење тражити да одлуче да ли ће задржати радни статус у Предузећу или ће обављати политичке функције и активности.

Права запослених у случају повреде законских или уговорних права

Члан 29.

У случају повреде законских или уговорних права, запослени или лице ангажовано по уговорном основу има право и обавезу да покрене поступак унутар Предузећа.

Уколико спор из става 1. овог члана не буде решен, запослени или лице ангажовано по уговорном основу има право да се обрати синдикату и своја права заштити пред судом.

Заштита информација о запосленима

Члан 30.

Подаци о запосленима представљају поверљиве податке и уживају посебну заштиту и могу се користити само у сврху остваривања права запослених из рада.

Подаци о кандидатима за радна места могу бити коришћени само у сврху запошљавања.

Запослени имају право да буду обавештени о поступцима прикупљања и начину употребе информација о њима и њиховим активностима током радног односа.

Подаци о запосленима не могу бити саопштени трећим лицима, осим за потребе поступка који се води пред надлежним органом и само на основу службеног налога.

Начин заштите података из овог члана се регулише посебним актом.

Заштита лица са трајним или привременим посебним потребама

Члан 31.

Особе са трајним или привременим посебним потребама при запошљавању, обављању радних обавеза и осталих активности имају, уз поштовање и уважавање њихових посебних потреба, иста права као и остала лица.

ПОЛОЖАЈ ЧЛАНОВА ОРГАНА УПРАВЉАЊА ПРЕДУЗЕЋА, ЗАПОСЛЕНИХ И ЛИЦА АНГАЖОВАНИХ НА ОСНОВУ УГОВОРА

Фидуцијарна дужност према Предузећу

Члан 32.

Запослени, чланови надзорног одбора и лица којима је поверено заступање Предузећа, имају дужност да поступају у најбољем интересу Предузећа.

Дужност савесне пословне процене

Члан 33.

Лица из члана 32. овог кодекса дужна су да своје послове извршавају савесно, са пажњом доброг привредника, у разумном уверењу да делују у најбољем интересу Предузећа.

Ова лица дужна су да своју процену заснивају на информацијама и мишљењима стручњака за одговарајућу област.

Сукоб интереса

Члан 34.

Лица из члана 32. овог кодекса дужна су да поверене послове врше тако да интерес Предузећа не подреде приватном нити да међу њима изазову сукоб.

Сукоб интереса постоји када лице из члана 32. доноси одлуку или утиче на доношење одлуке којом се њему или повезаним лицима ствара имовинска или неимовинска корист, не поступајући искључиво у најбољем интересу Предузећа.

Лични интерес

Члан 35.

Лични интерес постоји када лице из члана 32. коришћењем свог положаја може утицати на одлуке и правне послове Предузећа којима би остварило корист за себе или другог, стекло неко право или погодност или на било који начин интересно поговорило себи или другом.

Сматра се да лични интерес постоји ако је лице из члана 32. овог кодекса или члан његове породице:

1. уговорна страна у правном послу са Предузећем;
2. у финансијском односу са лицем које закључује уговор са Предузећем, неки други правни посао, или за њега обавља неку радњу, или има финансијски интерес у том уговору, послу или радњи, на основу којих се разумно може очекивати да би утицали на његово поступање супротно интересу Предузећа;
3. под контролним утицајем стране која закључује правни посао са Предузећем или за њега обавља неку радњу, или је под контролним утицајем лица које има финансијски интерес у том правном послу или радњи, тако да се основано може очекивати да би утицали на његово поступање супротно интересу Предузећа.

Члановима породице из става 2. овог члана сматрају се:

1. брачни/ванбрачни друг, односно родитељи, брат или сестра тог брачног/ванбрачног друга;
2. дете, родитељи, брат, сестра, унук или брачни/ванбрачни друг било кога од ових лица;

3. крвни сродник у правој линији и у побочној линији до другог степена сродства, усвојилац и усвојеник, сродник по тазбини закључно са првим степеном;

4. друга лица која са тим лицем живе у заједничком домаћинству.

Лица из става 2. и става 3. овог члана сматрају се повезаним лицима у смислу овог кодекса.

Обавеза избегавања сукоба интереса

Члан 36.

Лице из члана 32. овог кодекса, дужно је да избегава сукоб интереса, а нарочито да:

1. не користи имовину Предузећа у личном интересу;
2. не користи поверљиве информације у Предузећу за увећавање личне имовине или имовине других лица;
3. не злоупотребљава положај у Предузећу за увећавање личне имовине или имовине других лица.

Одобрење правног посла у случају сукоба интереса

Члан 37.

Ништав је правни посао у коме постоји сукоб интереса.

Забрана конкуренције

Члан 38.

Лица из члана 32. не могу директно или индиректно бити ангажована у другом привредном субјекту конкурентске делатности.

Забрана из става 1. овог члана нарочито подразумева:

1. запослење;
2. својство предузетника;
3. својство ортака или комплементара;
4. својство контролног члана или акционара;
5. својство члана органа привредног субјекта;
6. својство заступника привредног субјекта;
7. својство ликвидационог управника привредног субјекта;
8. уговорно овлашћење за управљање пословима привредног субјекта.

Забрана из ст. 1. и 2. овог члана важи и после престанка наведених својстава, за време од две године.

Последице повреде забране сукоба интереса и забране конкуренције

Члан 39.

Повреда забране сукоба интереса и забране конкуренције даје Предузећу, поред права на накнаду штете и право да се:

1. послови које лице изврши за свој рачун признају као послови извршени за рачун Предузећа;
2. сваки новчани износ који је остварен од послова који су обављени за рачун тог лица преда Предузећу;
3. сва потраживања која произлазе из посла извршеног за рачун тог лица, уступе Предузећу.

Права која Предузећу припадају на основу става 1. овог члана Предузеће може остваривати у року од 60 дана по сазнању о учињеној повреди, а најкасније у року од три године од дана када је повреда учињена.

Чување пословне тајне

Члан 40.

Лица запослена у Предузећу, чланови органа управљања Предузећа и сва друга лица која на основу уговора обављају неку делатност у име и за рачун Предузећа дужна су да чувају пословну тајну до које су дошли у вршењу посла.

Пословном тајном из става 1. овог члана сматра се свака информација или податак чије би неовлашћено откривање трећим лицима могло нанети штету интересима Предузећа или би могло користити конкурентима.

Не сматра се пословном тајном информација или податак који су откривени у поступку пред надлежним органом.

Поверљиве информације обухватају сазнања која се односе, али нису ограничена на:

1. преговоре, уговоре са пословним партнерима, корисницима услуга и другим лицима као и на пословне планове Предузећа који нису познати јавности;
2. друге пословне трансакције које су у току или предстоје, нарочито ако се односе на статусне промене и промене власничке структуре;
3. истраживања и даљи развој Предузећа, патенте и иновације;
4. податке о пословним партнерима, корисницима услуга и запосленима;
5. технологију који користи Предузећа;

6. know-how;

7. необјављене финансијске и рачуноводствене информације.

Посебним актом се ближе регулишу питања у вези пословне тајне.

Мере заштите поверљивих података

Члан 41.

У циљу испуњења обавезе из члана 40. Кодекса лица запослена у Предузећу, чланови његових органа управљања и сва друга лица која на основу уговора обављају делатност у име и за рачун Предузећа, дужна су да потпишу изјаву којом се обавезују да неће откривати информације поверљиве природе трећим лицима.

Лица из става 1. овог члана:

1. имају обавезу да обезбеде заштиту поверљивих информација и после престанка радног или уговорног односа са Предузећем;
2. не могу по престанку радног, односно уговорног односа присвојити, направити копију или задржати било који други документ који садржи поверљиве податке;
3. одговорна су за штету проузроковану Предузећу ако у погледу поверљивих података, односно њиховог саопштавања, не поступају у складу са законом, другим прописима и Кодексом.

Изузеци од забране одавања пословне тајне и поверљивих података

Члан 42.

Не сматра се одавањем пословне тајне нити поверљивих података Предузећа саопштавање информација чије је објављивање обавезно на основу закона, односно које су у вези са повредом закона, повредом добре пословне праксе или принципа пословног морала.

Забрана коришћења поверљивих информација и пословних могућности у личном интересу

Члан 43.

Запослени, чланови органа управљања Предузећа и чланови њихових породица не смеју користити поверљиве информације и пословне могућности у циљу прибављања материјалне или нематеријалне користи за себе или за повезана лица.

У циљу испуњења обавезе из става 1. овог члана запослени, чланови органа управљања Предузећа и чланови њихових породица не смеју нарочито да:

1. користе у личне сврхе информације до којих су дошли на основу положаја у Предузећу,

2. користе у личном интересу пословне могућности за које је Предузеће заинтересовано или би могло бити заинтересовано;

3. прикривају информације до којих су дошли на основу положаја у Предузећу а које могу бити од значаја за доношење пословних одлука Предузећа.

Забрана подмићивања

Члан 44.

Запослени, члан органа управљања Предузећа или члан његове породице не сме нудити, давати, стављати у изглед, обећавати или прихватити новац, ствар, право, услугу, поклон веће вредности или могућност утицаја од другог лица које је у пословном односу са Предузећем.

Поклоном веће вредности сматра се новац, ствар, право или услуга, као и свака друга корист добијена или извршена без плаћања одговарајуће новчане накнаде, уз накнаду по знатно нижој цени од тржишне или без одговарајуће противчинидбе, а чија вредност прелази 5% износа просечне месечне нето зараде у Републици Србији, а не више од 25% на годишњем нивоу.

Дозвољено је прихватање и давање поклона мање вредности, осим ако прихватање таквог поклона не представља услов за закључење посла или доводи поклонодавца у повољнији положај у односу на конкуренте.

Прихватање позива на ручак или ког сличног позива који је део општеприхваћене пословне праксе и за који се сматра да не може утицати на доношење одлуке, дозвољено је као израз испољавања учтивости према пословним партнерима.

Протоколарни и пригодни поклони

Члан 45.

Протоколарни поклон је поклон који директор Предузећа и члан органа управљања Предузећа дају међународном и домаћем органу или организацији, домаћем или страном правном лицу односно њиховим представницима приликом пријема, службене посете, гостовања или другим сличним околностима, као и онај који у овим ситуацијама директор Предузећа и члан органа управљања Предузећа прима.

Пригодни поклони се уручују у приликама када људи традиционално размењују дарове.

Члан 46.

Посебним актом Предузећа уређују се услови давања и примања поклона који су у вези са вршењем функције директора/члана органа управљања Предузећа и другог запосленог лица, начин располагања примљеним поклонима, као и начин евиденције примљених и датих поклона.

ЗАШТИТА ИМОВИНЕ ПРЕДУЗЕЋА

Поступање са имовином Предузећа

Члан 47.

Очување и увећавање имовине Предузећа је од одлучујућег значаја за обезбеђење уредног извршавања преузетих обавеза и квалитета пословања.

Обавеза заштите имовине Предузећа

Члан 48.

Запослени у Предузећу и чланови органа управљања одговорни су за очување, увећавање и рационално коришћење имовине Предузећа.

Против запосленог или члана органа управљања Предузећа који намерно или из грубе непажње нанесе штету имовини Предузећа покренуће се одговарајући поступак.

Одговорност за поверене ствари

Члан 49.

Запослени и члан органа Предузећа одговоран је за очување и рационално коришћење ствари које чине имовину Предузећа, а које су им поверене за обављање посла.

Лице које приликом вршења радних дужности користи новац Предузећа или новац који ће му бити надокнађен мора о томе да поднесе одговарајућу документ.

ВОЂЕЊЕ ПОСЛОВНИХ КЊИГА И ЗАПИСНИКА

Обавеза вођења пословних књига

Члан 50.

Предузеће је дужно да води пословне књиге и саставља финансијске извештаје у складу са законом.

Пословне књиге морају истинито и објективно да приказују стање имовине, капитала, обавеза и резултате пословања.

Пословне књиге и финансијски извештаји морају бити припремљени у роковима прописаним законом.

Обавезе у вези са вођењем пословних књига

Члан 51.

Лица одговорна за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја не смеју нарочито да:

1. пропусте обавезу уношења у пословне књиге и финансијске извештаје било које податке који морају бити регистровани;
2. унесу погрешне податке у пословне књиге или финансијске извештаје;
3. неовлашћено мењају податке садржане у пословним књигама и финансијским извештајима после обављене ревизије.

СПОЉАШЊИ ОДНОСИ

ОДНОС ПРЕМА КОРИСНИЦИМА УСЛУГА

Поштовање корисника услуга

Члан 52.

Поштовање корисника услуга и тежња да задовољи њихове потребе, основна је одлика односа Предузећа према корисницима услуга.

Дужности према корисницима услуга

Члан 53.

Предузеће је дужно да у односу са корисницима услуга:

1. поступа у складу са пословном етиком и уважава их као пословне партнере;
2. не дискриминише кориснике услуга у погледу врсте, квалитета, цене услуге као и у погледу услова за пружање услуге;
3. поштује све уговорене и правне стандарде који се односе на начин вршења услуга, којим се штити безбедност и здравље корисника услуга;
4. прецизно и јасно информише кориснике услуга о садржају услуге;
5. не предузима активности којима код корисника услуга ствара лажну представу о својим услугама;
6. уважава економске интересе корисника услуга, тако што им омогућава избор између више услуга, видно истиче цену за услуге које се нуде;
7. сарађује са корисницима услуга у погледу рекламација, предвиђајући лако доступан и ефикасан поступак за њихово подношење и решавање;
8. изда рачун;
9. уважава приватност корисника услуга и обезбеђује заштиту њихових личних података.

Недозвољено поступање према корисницима услуга

Члан 54.

Није дозвољено:

1. одбијање да се кориснику услуга пружи услуга која се може обавити;
2. условљавање пружања услуге пружањем друге услуге.

Забрана преваре и обмањивања корисника услуга

Члан 55.

Забрањено је обмањивање потрошача нуђењем и јавним оглашавањем услуга давањем непотпуних или лажних информација, прикривањем података о услузи који су од суштинског значаја за одлучивање корисника услуга, као и било каквим представљањем којим се примаоци понуде или огласне поруке доводе у заблуду.

ОДНОС ПРЕМА КОРИСНИЦИМА УСЛУГА

Право оглашавања услуга

Члан 56.

Оглашавање услуга Предузећа дозвољено је само на основу сагласности Оснивача.

При оглашавању Предузеће је дужно да поступа у складу са законом, пружајући јасну и веродостојну информацију потенцијалним корисницима својих услуга.

Неистинито информисање, скривање битних особина услуге или одбијање пружања тражене информације сматрају се неетичким поступањем.

Обавезе Предузећа у погледу приговора и жалби купаца

Члан 57.

Предузеће је дужно да одмах, а најкасније у року од осам дана од дана пријема, одговори на приговоре и жалбе корисника услуга.

Став Предузећа у погледу рекламација, замене купљене услуге и враћања новца мора бити јасно саопштен приликом купопродаје.

Поступање у случају рекламација регулише се посебним актом Предузећа.

Забрана откривања података о корисницима услуга трећим лицима

Члан 58.

Подаци о корисницима услуга и пословним односима са њима имају карактер поверљивих података и не могу бити саопштени трећим лицима без сагласности корисника услуга.

Подаци о корисницима услуга могу бити саопштени и без њихове сагласности судским органима на основу судског налога.

ОДНОС ПРЕМА ДОБАВЉАЧИМА

Сарадња са добављачима

Члан 59.

Дужност је Предузећа да развија квалитетну сарадњу са добављачима и да уредно испуњава уговорне обавезе.

Пословна етика у односу према добављачима

Члан 60.

Пословна етика налаже да се приликом закључења и извршења посла поштују уобичајени захтеви у погледу квалитета, цене или других особина производа или услуга.

Поштовање имовине добављача

Члан 61.

Предузеће неће користити материјалну или нематеријалну имовину другог привредног субјекта која је предмет уговора без претходног споразума или плаћања одговарајуће накнаде.

Обавеза из става 1. овог члана укључује и поштовање стварних права и интелектуалне својине, поверљивих информација, угледа и мреже контаката другог привредног субјекта.

ОДНОС ПРЕМА ФИНАНСИЈЕРИМА

Информисање финансијера

Члан 62.

У поступку добијања кредита или ког другог облика финансирања, Предузеће треба да потенцијалном финансијеру објективно прикаже резултате и план пословања, као и платежну способност.

Испуњавање обавеза према финансијерима

Члан 63.

Предузеће је дужно да на уговорени начин испуњава обавезе према финансијерима.

ОДНОС ПРЕМА ОСНИВАЧУ

Члан 64.

Органи Предузећа су дужни да руководе пословањем на одговоран начин према Оснивачу у циљу заштите његових права и улагања.

Оснивач има право на благовремене, квалитетне и истините информације о пословању.

Оснивач има право да непосредно и преко органа Предузећа утиче на стратегију развоја Предузећа и пословање Предузећа, укључујући и етичку димензију пословања, а све у складу са важећим прописима.

ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ И ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА

Учешће у друштвеном животу

Члан 65.

Предузеће мора својим пословањем да доприноси друштвеном развоју.

Учешће у друштвеним активностима, са или без накнаде, не сме бити у супротности са правилном о забрани сукоба интереса.

Јавност пословања

Члан 66.

Предузеће је дужно да обезбеди правовремено, редовно и поуздано обавештавање јавности о свом пословању, уз ограничење правом на заштиту поверљивости одређених података.

Коректни односи и сарадња са медијима, надлежним органима, професионалним удружењима и представницима корисника услуга саставни су део пословне стратегије Предузећа.

Лица одговорна за односе са јавношћу

Члан 67.

Директор Предузећа, Порт- парол Предузећа, Лице за информације од јавног значаја или лице овлашћено од стране директора за заступање Предузећа, су задужени за односе са јавношћу, свако о уквиру својих надлежности.

Запослени у Предузећу или чланови његових органа не смеју да ступају у односе са медијима у циљу давања изјаве без претходног обавештења и сагласности Директора.

Донације и спонзорства

Члан 68.

Одлуку о донацији и спонзорству Предузеће доноси самостално, у складу са важећим прописима и са прецизираном наменом.

Поступање у вези донација и спонзорства регулише се посебним актом Предузећа.

Сарадња са надлежним државним органима

Члан 69.

Дужност је Предузећа је да сарађује са надлежним државним органима и предузима мере како би се утврдило да ли су запослени или чланова његових органа учинили повреду закона.

Запослени од кога се захтева да сведочи у поступку који се односи на пословну активност Предузећа дужан је да о томе одмах обавести претпостављеног, осим ако се не ради о лицу које је овлашћено да заступа Предузеће пред надлежним органима.

Забрана предузимања радњи којима се онемогућава спровођење поступка

Члан 70.

Запослени или члан органа Предузећа не сме да:

1. оштети или уништи документе за које зна или очекује да ће бити затражени од надлежних државних органа;
2. измени текст записника или других докумената Предузећа;
3. да неистиниту изјаву пред судом;
4. врши притисак на друге у циљу прикривања или давања нетачних података који могу бити од значаја за даљи ток поступка.

ЗАШТИТА СЛОБОДНЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ

Забрана предузимања радњи којима се нарушава слободна конкуренција

Члан 71.

Предузеће је дужно да усклади своје пословање са прописима о забрани нарушавања слободне конкуренције.

Предузеће не сме користити некоректне облике конкурентске утакмице.

Некоректни облици конкурентске утакмице из става 2. овог члана укључују, нарочито: злоупотребу монополског положаја, дампинг, корупцију, неетичко прибављање информација о конкурентима и посебно ширење неистинитих информација о њима.

Предузеће не сме користити некоректне и противне добрим пословним обичајима облике сарадње на тржишту, а нарочито: договор о ценама, подели тржишта, бојкоту купаца или добављача, ограничавање продаје производа или било који облик тајног споразума ради стицања повлашћене тржишне позиције.

Прикупљање информација о конкурентима

Члан 72.

Прикупљање информације о конкурентима је допуштено под условом да се врши у складу са законом, пословном етиком и уобичајеним средствима.

Недозвољеним средствима у прикупљању информација сматрају се нарочито злоупотребе, подмићивање запослених у конкурентском привредном субјекту, лажно представљање и неадекватно коришћење информација до којих се дошло у току пружања услуга конкурентском привредном субјекту.

Забрана угрожавања и повреде пословног угледа других привредних субјеката

Члан 73.

Забрањено је угрожавати и вређати углед другог привредног субјекта објављивањем нетачних података о њему.

Повредом угледа сматра се нарочито:

1. саопштење и информација којом се деградирају или омаловажавају пословно име, пословне активности или услуге другог привредног субјекта;
2. неистинити податак о финансијском стању другог привредног субјекта;
3. неосновано обавештавање о постојећој или предстојећој статусној промени привредног субјекта или његовог дела;
4. неосновано саопштење о неподобности или опасности услуга другог привредног субјекта.

Забрана бојкота

Члан 74.

Забрањено је привредне субјекте или њихова удружења или групације позивати, обвезивати или на други начин од њих тражити да не закључе или не изврше уговор са одређеним привредним субјектом или групом субјеката без оправданог разлога.

Забрана монополских споразума

Члан 75.

Забрањено је закључивање монополских споразума.

Монополски споразум је договор између привредних субјеката о условима пословања који је усмерен на нарушавање или спречавање слободне конкуренције, а којим се један или више привредних субјеката доводи или може довести у повлашћени тржишни положај у односу на друге субјекте и купце, односно потрошаче.

Забрана злоупотребе монополског положаја

Члан 76.

Предузеће не сме предузимати радње злоупотребе монополског положаја.

Радњама из става 1. овог члана сматрају се нарочито:

1. обустава или смањење обима пружања услуга или техничко-технолошког развоја;
2. посредно или непосредно присиљавање на прихватање некоректних услова у уговорима, а посебно присиљавање на прихватање посебне погодности која би проистекла из неравноправног положаја саговорача;
3. наметање додатних услова који нису у вези са основним предметом уговора;
4. недозвољена промена цена.

Забрана нелојалне конкуренције

Члан 77.

Предузеће не сме предузимати радње које су у супротности са прописима о забрани нелојалне конкуренције.

Радњама из става 1. овог члана сматрају се нарочито:

1. рекламирање, оглашавање или нуђење услуга навођењем података или употребом израза којима се ствара или може створити заблуда о тим услугама чиме се може довести у повољнији положај;
2. изношење неистина о другом привредном субјекту које штети његовом угледу и пословању;
3. довођење корисника услуга у заблуду о услугама;
4. предузимање радњи усмерених на раскид пословног односа између других привредних субјеката, као и на спречавање, односно отежавање заснивања таквог односа.

Забрана шпекулације

Члан 78.

Предузеће не сме предузимати радње којима стиче неосновану имовинску корист.

Радњама из става 1. овог члана сматрају се нарочито:

1. ограничавање или обустављање пружања одређене услуге чиме проузрокује поремећај на тржишту;
2. условљавање пружања услуге продајом другог производа или пружањем друге услуге;
3. закључивање фиктивних уговора о куповини и о продаји робе или о вршењу услуга.

Забрана ограничавања тржишта

Члан 79.

Предузеће не сме својим актима и пословањем ограничавати размену роба и услуга и слободно иступање на тржишту.

Радњама из става 1. овог члана сматрају се:

1. акти и радње којима се привредни субјект доводи у неравноправан положај тако што му се онемогућава ширење пословних активности или му се ограничава развој;
2. друге радње које доводе или могу довести до ограничавања слободе тржишта.

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Јачање еколошке свести

Члан 80.

Предузеће у оквиру својих делатности подстиче јачање свести о значају заштите животне средине.

Јачање свести о значају заштите животне средине обезбеђује се усавршавањем процеса рада, системом научноистраживачког и технолошког развоја, као и популаризацијом заштите животне средине.

Обавеза заштите животне средине

Члан 81.

Предузеће је дужно да испуњава обавезе из прописа о заштити животне средине и у том циљу предузима нерочито следеће мере:

1. примењује и спроводи прописане стандарде о заштити животне средине;
2. поставља заштиту животне средине као један од циљева своје пословне активности;
3. тежи коришћењу обновљивих природних ресурса;
4. употребљава производе, процесе, технологије и праксе који у мањој мери угрожавају животну средину;
5. предузима мере превенције или отклања последице угрожавања животне средине;
6. води на прописани начин евиденцију о потрошњи сировина и енергије, испуштању загађујућих материја и енергије, класификацији, карактеристикама и количинама отпада, као и о другим подацима, и доставља их надлежним органима;
7. појачано контролише рад постројења која могу представљати ризик или проузроковати опасност по животну средину и здравље људи;
8. предвиђа последице својих пословних активности у односу на животну средину и уважава их приликом доношења пословних одлука;
9. захтева од пословних партнера да поштују прописане стандарде заштите животне средине;
10. обавештава јавност о свим проблемима у вези са заштитом животне средине који се јављају у његовом пословању.

Обавезе у случају загађења животне средине

Члан 82.

Уколико Предузеће својим чињењем или нечињењем проузрокује загађење животне средине дужно је да без одлагања предузме неопходне мере којима се штета отклања или умањује, као и за уклањање даљих ризика и опасности по животну средину.

Ако штета нанета животној средини загађивањем не може да се отклони одговарајућим мерама, Предузеће и одговорно лице дужни су да штету накнаде у висини вредности уништеног добра.

Поступање у вези заштите животне средине регулише се посебним актом Предузећа.

ПОШТОВАЊЕ КОДЕКСА

ПРИМЕНА КОДЕКСА

Познавање Кодекса

Члан 83.

Приликом потписивања уговора о раду или другог уговора који је основ радног ангажовања, запослени односно чланови органа Предузећа морају бити упознати са Кодексом и његовим обавезујућим карактером.

Предузеће је обавено да организује континуирано обучавање запослених у области спречавања корупције и јачање интегритета.

Тумачење и примена Кодекса

Члан 84.

Запослени или члан органа Предузећа који има недоумицу у погледу тумачења или примене неког члана или одредбе овог кодекса треба да се обрати Етичком одбору Предузећа.

Обавеза обавештавања о повреди Кодекса

Члан 85.

Лице на које се Кодекс односи дужно је да о повреди одредаба Кодекса или о основаној сумњи да је повреда учињена обавести Етички одбор Предузећа.

Необавештавање о повреди Кодекса учињено намерно или из крајње непажње сматра се повредом Кодекса.

Спровођење анкете о примени Кодекса

Члан 86.

Предузеће је дужно да спроведе анкету и утврди постигнуте резултате у примени Кодекса.

О резултатима примене Кодекса Етички одбор сачињава годишњи извештај о примени истог и подноси га директору и Надзорном одбору Предузећа.

Етички одбор

Члан 87.

Етички одбор Предузећа стара се о поштовању и примени Кодекса.

Етички одбор именује директор Предузећа а чине га:

- Лице за поступање у случајевима сумње на злостављање на раду;
- Лице за поступање у случајевима узбуњивања;
- Координатор за израду и праћење плана инегритета;
- Помоћник директора за економске и правне послове;
- Помоћник директора за послове управљања паркиралиштима и транспорт;
- Помоћник директора за комерцијалне и опште послове; и

— Лице за информације од јавног значаја.

Надлежности Етичког одбора

Члан 88.

Етчки одбор нарочито предузима следеће мере:

1. промовише посвећеност Предузећа борби против неетичког понашања;
2. надгледа имплементацију и спровођење система за спречавање корупције у складу са прописима и усвојеним стандардима;
3. обезбеђују да се запослени у Предузећу и чланови његових органа упознају са садржином Кодекса и потпишу изјаву о томе;
4. стара се о континуираној обуци запослених у области спречавања корупције и јачање интегритета;
5. тумачи одредбе Кодекса и пружа савете и и упутства запосленима у вези са системом борбе против неетичког понашања;
6. заприма пријаве о неетичком понашању, прикупља потребне информације с тим у вези, предлаже мере поводом пријаве и све доставља директору Предузећа на решавање;
7. води евиденцију о пријавама неетичког понашања;
8. прати примену плана интегритета у складу са прописима;
9. спроводи анкету о примени Кодекса, сачињава и подноси годишњи извештај о стању етичког понашања у Предузећу и предлаже мере за побољшање стања.

ПОСТУПЦИ У СЛУЧАЈУ ПОВРЕДЕ ОДРЕДАБА КОДЕКСА

Заштита идентитета лица које обавештава о повреди Кодекса

Члан 89.

Тајност идентитета лица које о повреди одредаба Кодекса или о основаној сумњи да је повреда учињена обавештава Етички одбор је загарантована, осим у случајевима:

1. када је откривање идентитета лица из става 1. овог члана неопходно ради вођења поступка о постојању повреде одредаба Кодекса;
2. када се откривање идентитета лица из става 1. овог члана захтева законом;
3. када лице из става 1. само дозволи откривање идентитета.

Сви запослени и чланови органа Предузећа дужни су да сарађују и допринесу расветљавању и утврђивању повреда одредаба Кодекса, уз обавезу заштите њиховог идентитета.

Забрана предузимања репресивних мера према подносиоцу пријаве

Члан 90.

Према лицу које је у доброј вери указало на постојање повреде Кодекса, односно на основу сумњу да је повреда Кодекса учињена Предузећа, лице на које се пријава односи или друго лице не сме предузети репресивне мере.

Понашање супротно ставу 1. овог члана сматра се повредом Кодекса.

Лице које је због указивања на постојање повреде одредаба Кодекса или основу сумњу у вези са тим било изложено репресивним мерама има право на жалбу Етичком одбору.

Одуговлачење поступка по пријави

Члан 91.

Поступак решавања по пријавама о неетичком понашању је хитан.

Непоступање по пријави

Члан 92.

У случају одбацивања пријаве или одбијања да се покрене поступак, свако лице које има на Кодексу засновани интерес има право да тражи образложење.

МЕРЕ ЗА СЛУЧАЈ НЕПОШТОВАЊА КОДЕКСА

Члан 93.

У случају повреде одредаба Кодекса лицу за које је у одговарајућем поступку утврђено да је повредило одредбе овог кодекса надлежни орган Предузећа може изрећи неке од следећих мера:

1. опомену;
2. упућивање на едукацију;
3. друге мере предвиђене законом и другим прописима.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 94

Кодекс се објављује на огласној табли Предузећа и на сајту Предузећа.

Члан 95.

Кодекс ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Предузећа.

Јавно комунално предузеће
„Паркинг сервис“ Нови Сад
Нови Сад, Филипа Вишњића 47
НАДЗОРНИ ОДБОР
Датум: 27.10.2023. године
Број: 2023-0-1162/6

Објављено на огласној табли Предузећа

31.10.2023. Н/М.

